

Medaljen for edel dåd – innstilling fra Sjøfartsdirektoratet

Vi viser til kgl.res. av 19. september 1958 om Medaljen for edel dåd og kgl.res. av 27. april 1962 der Sjøfartsdirektoratet fikk delegert innstillingsmyndigheten for denne medaljen.

Vi viser også til vår innstilling av 1. og 5. juni 2012 samt Nærings- og handelsdepartementets behandling av denne, der 19 personer ble tildelt Medaljen for edel dåd for sin innsats 22. juli 2011.

Direktoratet mottok to nye forslag etter at forrige innstilling var avgitt til departementet, og disse ble etter avtale med departementet ikke behandlet før behandling i statsråd 15. juni. Det er disse forslagene som danner utgangspunktet for denne innstillingen.

Nye forslag

Det ene forslaget gjelder to personer som bidro i redningsarbeidet rundt Utøya 22. juli 2011. Vurderingen av dette forslaget følger derfor de prinsippene som ble lagt til grunn i forrige innstilling: for å oppfylle vilkårene for medaljen må vedkommende ha vært ute på fjorden før gjerningsmannen ble pågrepet.

Det andre forslaget gjelder en persons innsats etter eksplosjonen i regjeringskvartalet. Hendelsen i regjeringskvartalet ble ikke berørt i forrige innstilling, og vi har måttet innhente ytterligere og en annen type informasjon for å vurdere vedkommendes innsats i lys av retningslinjene for medaljen. Vi ble satt i kontakt med aktuelle personer i politiet som har vært involvert i denne delen av etterforskningen. Vi har også fått bistand fra Forsvarsbygg.

Medaljen for edel dåd – vilkår for tildeling

Vi viser her til tidligere oversendt innstilling.

Vurdering av de foreslåtte personene

1. André Skeie, Gamle Holevei 13, 3512 Hønefoss

Ifølge politiet var Skeie blant de første som kom til Pumpehuset og bidro i evakueringen av de hardest skadde i dette området. Han kom trolig til stedet noe tidligere enn personer som ble tildelt medaljen i sølv i forrige omgang til tross for at tidspunktet var noe uavklart med tanke på om pågripelse var skjedd eller ikke. Vi legger derfor til grunn at Skeie faktisk var i fare. Han oppfyller derfor kravene til Medaljen for edel dåd. Vi vurderer hans innsats tilsvarende som de andre som deltok på fjorden før pågripelsen men som ikke ble beskyttet, det vil si til sølv.

2. Jon Steffensrud, Teglverksveien 26, 3517 Hønefoss

Ifølge politiet var Steffensrud i samme båt som Skeie (nr. 1 over). Han var således også en av de første som kom til Pumpehuset og bidro i evakueringen av de hardest skadde i dette området. Han kom trolig til stedet noe tidligere enn personer som ble tildelt medaljen i sølv i forrige omgang, til tross for at tidspunktet var noe uavklart med tanke på om pågripelse var

skjedde eller ikke. Vi legger derfor til grunn at Steffensrud faktisk var i fare. Han oppfyller derfor kravene til Medaljen for edel dåd. Vi vurderer hans innsats tilsvarende som de andre som deltok på fjorden før pågripelsen men som ikke ble beskyttet, det vil si til sølv.

3. Espen Naumann, Lettvintveien 33 D, 0487 Oslo

Naumann hadde selv vært på jobb (Departementenes servicesenter), men var ferdig da eksplosjonen skjedde. Han kom da tilbake og tok seg inn i høyblokka. Han kom inn fra Grubbegata og tok seg gjennom byggets resepsjonsområde. Han gav førstehjelp og satt sammen med en hardt skadet kollega til ambulansen kom til stedet.

Etter anbefaling fra politiet har vi vært i kontakt med Forsvarsbygg for å få bistand til å vurdere faregraden som Naumann utsatte seg for. Forsvarsbygg fremholder at de i starten var usikre på skadeomfanget og at ekspertene utviste stor forsiktighet. Det var fare for å bli truffet av vilkårlig nedfall, og ifølge kontaktpersonen kunne noe av det som falt ned ta liv. Deres konklusjon er derfor at det var farlig å oppholde seg i bygget.

Fra politiets egne rapporter følger det at bombegruppen måtte utvise forsiktighet da de skulle søke gjennom bygget på grunn av stadig nedfall av glass og gjenstander. Politiet har også vist til avhør av den foreslåtte personen, der han selv har vist til at det raste gjenstander fra bygget og frykten for at resten av bygget skulle rase.

Naumann oppfyller derfor kravene til Medaljen for edel dåd på grunn av den faren han utsatte seg for ved å ta seg gjennom bygget.

Når det gjelder valør, mener vi at det her er naturlig å sammenligne med tildelingene etter Åstaulykken der mottakerne tok seg inn i et brennende tog. Disse fikk medaljen i sølv. Etter vår vurdering kan faregraden også sammenlignes med de som fikk sølvmedalje etter sin innsats ved Utøya. Vi vurderer hans innsats til medaljen i sølv.

Videre prosess

Etter retningslinjene skal departementet fremme saken i statsråd dersom det er enig i vårt forslag. Når saken er ferdig behandlet vil vi sørge for gravering av medaljer og utferdige diplomer.

Konklusjon – innstilling til medaljen for edel dåd

På bakgrunn av vurderingen over, har direktoratet kommet til følgende

Innstilling:

André Skeie, Jon Steffensrud og Espen Naumann tildeles Medaljen for edel dåd i sølv for sin innsats 22. juli 2011.